

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **R. S.**

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 9. 2023, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku byly podle ust. § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“) a podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), zamítnuty námitky žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 8. 6. 2023, č. j. X, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni zamítnuta žádost o invalidní důchod, neboť její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 20 %, tedy nesplňuje podmínky pro přiznání

invalidního důchodu podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobkyně nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu. Má za to, že posudková lékařka si nemohla učinit odpovídající představu o jejím zdravotním stavu, neboť žalobkyně nebyla na jednání přizvána. Posudková lékařka dostatečně nezhodnotila celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost žalobkyně vykonávat denní aktivity. Rovněž nezohlednila zhoršení jejího psychického stavu (žalobkyně k tomuto doplnila, že teprve v průběhu řízení dostala doporučení k vyšetření psychiatrem).
3. Žalobkyně rovněž namítá rozpor mezi posudkem o invaliditě a posudkem vydaným pro účely posouzení zdravotní způsobilosti k práci. Podle správních orgánů na jedné straně žalobkyně není invalidní, zároveň ale pozbyla zdravotní způsobilost pro výkon zaměstnání, které běžně vykonávají osoby se zdravotním znevýhodněním.
4. Žalobkyně k žalobě přiložila lékařskou zprávu MUDr. L. M. ze dne 9. 11. 2023. Dále navrhla provedení důkazu zmíněným posudkem o zdravotní způsobilosti k práci ze dne 5. 10. 2023 a ukončením pracovního poměru ze dne 13. 10. 2023.
5. Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhla, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
6. Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.
7. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že na základě žádosti žalobkyně o přiznání invalidního důchodu byl dne 24. 5. 2023 vypracován posudek OSSZ Ústí nad Orlicí podle ust. § 8 odst. 1 písm. a), odst. 4 ZOPSZ. Uvedený posudek, který byl podkladem prvostupňového rozhodnutí, stanovil za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), položce 1 (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének), písm. b) (s lehkým funkčním postižením) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 10 % - 20 %. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve výši 20 %, tedy zdravotní stav žalobkyně neodpovídá žádnému stupni invalidity.
9. Tento závěr byl potvrzen i v rámci řízení o námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí, konkrétně posudkem žalované, který byl podkladem napadeného rozhodnutí a který byl vypracován dne 8. 9. 2023 na základě ust. § 8 odst. 9 ZOPSZ oddělením lékařské posudkové služby, pracoviště ČSSZ Plzeň. Jde-li o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její

pracovní schopnosti, zařazení zdravotního postižení žalobkyně do příslušné kapitoly a stanovení procentní míry poklesu její pracovní schopnosti, žalovaná dospěla k totožným závěrům jako správní orgán I. stupně. Oproti OSSZ ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity žalovaná navýšila procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně o 10 %, tedy na celkových 30 %. Stále se však podle žalované nejednalo o žádný stupeň invalidity.

10. Krajský soud provedl při jednání dne 17. 7. 2024 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobkyně, který byl vypracován na základě ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 17. 5. 2024 posudkovou komisí MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“), v níž jako odborný lékař zasedal MUDr. V. M., s odborností ortopedie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobkyně. Z uvedeného posudku soud zjistil, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je bolestivý páteřní syndrom v terénu idiopatické skoliózy, funkčně bez doloženého významného neurologického nálezu, tj. lehké funkční postižení. Podle PK MPSV se jedná o zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1, písm. b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které PK MPSV stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 20 %, kterou podle § 3 citované vyhlášky zvýšila o 10 % na celkových 30 %. Podle PK MPSV tedy zdravotní stav žalobkyně neodpovídá žádnému stupni invalidity. PK MPSV uvažovala o možnosti zvolení jako rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu diagnózu skoliózy, ta by však sama o sobě byla hodnocena podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 2, písm. a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž pro toto zdravotní postižení je podle uvedené vyhlášky stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti pouze ve výši 10 %. Dopad ostatních diagnóz uvedených v diagnostickém souhrnu na míru poklesu pracovní schopnosti je z funkčního hlediska méně významný a PK MPSV ho zohlednila maximálním možným navýšením horní hranice daného procentního rozmezí o 10 %. PK MPSV doplnila, že žalobkyně splňuje zdravotní podmínky k přiznání statutu osoby zdravotně znevýhodněné.
11. Žalobkyně doložila lékařskou zprávu z psychiatrie, která však byla vydána po datu napadeného rozhodnutí. K datu vydání napadeného rozhodnutí by podle PK MPSV bylo možné psychické obtíže samostatně hodnotit jako uváděnou poruchu osobnosti podle kapitoly V., položky 7, písm. a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 5-10 %. Podle PK MPSV zatím nelze ke dni vydání napadeného rozhodnutí (ale ani ke dni jednání PK MPSV) hodnotit, jaký bude mít efekt zavedená psychiatrická léčba na uváděnou protrahovanou depresivní fázi, k délce trvání psychiatrické léčby není možné hodnotit tíži postižení v rámci úzkostně-depresivního syndromu.
12. Co se týká inkontinence moči I. st., žalobkyně nenavštěvuje odborné lékaře, nebylo doloženo, zda by bylo možné uvedené obtíže zmírnit léčbou (operativní, medikamentózní). K datu vydání napadeného rozhodnutí podle dostupných skutečností by uvedené obtíže bylo možné hodnotit podle kapitoly XIV., oddílu A, na rozhraní položek 8a a 8b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. s procentním rozmezím míry poklesu pracovní schopnosti 10 % nebo maximálně 20 % (při nemožnosti vhodné léčby). Pro konkrétní volbu položky by ale bylo nutné došetření a vyjádření specialisty i k možné léčbě. S ohledem na

dominující vertebrogenní obtíže, bez potřeby dalšího vyšetření či sledování specialistou ve vztahu k obtížím s kontinencí moči, bez uvádění těchto obtíží při běžných vyšetřeních, při námítkách a v žalobě, a dále vzhledem ke zjištění, že do dne vydání napadeného rozhodnutí tíže postižení neodpovídá možnosti hodnotit stav jako odpovídající nějakému stupni invalidity, PK MPSV aktuální urologické (event. gynekologické) vyšetření nepožadovala.

13. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
14. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění: *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
15. Podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity: *V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10procentních bodů.*
16. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): „[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“
17. Správní soud tedy sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
18. Vzhledem k tomu, že shora uvedený posudek PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, kterým byl potvrzen posudkový závěr jak lékařské posudkové služby pracoviště ČSSZ Plzeň, tak rovněž posouzení posudkové lékařky OSSZ Ústí nad Orlicí, splňuje veškeré náležitosti dané zákonem, je úplný, srozumitelný a vypořádal se s veškerými lékařskými nálezy, má soud za prokázané, že zdravotní stav žalobkyně k datu vydání žalovaného rozhodnutí neodpovídal žádnému stupni invalidity.
19. Co se týká nepřítomnosti žalobkyně při jednání posudkových lékařů OSSZ a ČSSZ, krajský soud dodává, že lze-li zdravotní stav posoudit již na základě dostačující zdravotnické dokumentace, tedy dostatečného množství lékařských zpráv, vyšetření a nálezů objektivizovaných ke dni vydání napadeného rozhodnutí, není účast posuzované osoby na jednání nutná. Navíc je podstatné, že žalobkyně byla přítomna jednání PK MPSV dne 17. 5.

2024, na kterém byla přešetřena odborným ortopedem. Přesto PK MPSV dospěla ke shodnému závěru jako žalovaná. Tedy krajský soud má za to, že žalobkyně tímto postupem nebyla zkrácena na svých právech, neboť její případná osobní přítomnost před posudkovými lékaři OSSZ a ČSSZ nemohla ve věci přinést odlišný závěr o jejím zdravotním stavu.

20. Pro úplnost krajský soud doplňuje, že neprovedl důkaz lékařskou zprávou ze dne 9. 11. 2023 přiloženou k žalobě, neboť byla vypracována až po datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. platí, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Pokud má žalobkyně za to, že se její zdravotní stav po datu vydání žalovaného rozhodnutí zhoršil a případné lékařské zprávy vydané po datu žalovaného rozhodnutí tomu nasvědčují, může se obrátit na příslušnou OSSZ s novou žádostí o přiznání invalidního důchodu.
21. Pro nadbytečnost krajský soud rovněž neprovedl důkaz posudkem o zdravotní způsobilosti žalobkyně k práci a ukončením pracovního poměru. Předmětem nyní projednávané věci je posouzení invalidity žalobkyně. Lékařský posudek vydaný pro účely posouzení zdravotní způsobilosti k práci nehodnotí, zda je posuzovaný invalidní, či nikoli, ale zdravotní způsobilost je v tomto případě zkoumána ve vztahu ke konkrétnímu druhu práce. Naopak předmětem posudku o invaliditě je vyhodnocení pracovních schopností vzhledem k objektivně zjištěnému zdravotnímu stavu žadatele o invalidní důchod, nikoli otázka vhodného pracovního zařazení a vhodných pracovních podmínek. Vzhledem k tomu, že předmětem obou uvedených posudků jsou odlišné, na sobě nezávislé otázky, nemají uvedené důkazní návrhy pro účely posouzení nároku v nyní projednávané věci vliv. Pouze nad rámec odůvodnění krajský soud dodává, že ačkoli posudky o invaliditě připouští, že poslední zaměstnání ve směnném provozu bylo pro žalobkyni nevhodné, tato skutečnost bez dalšího neodůvodňuje přiznání jakéhokoli stupně invalidity. V tomto případě ochranu na trhu práce poskytuje status osoby zdravotně znevýhodněné.
22. Krajský soud doplňuje, že lékařskou zprávu ze dne 9. 11. 2023 a posudek o zdravotní způsobilosti žalobkyně k práci ze dne 5. 10. 2023 a ukončení pracovního poměru výpovědí ze dne 13. 10. 2023 měla PK MPSV k dispozici při zpracování posudku. Úkolem PK MPSV však bylo posouzení zdravotního stavu žalobkyně ve smyslu jejího pracovního potenciálu k datu vydání žalovaného rozhodnutí.
23. Na základě výše uvedeného krajský soud uzavírá, že žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí nesplňovala podmínku podle ust. § 39 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění (pokles pracovní schopnosti alespoň o 35 %), a tudíž jí nemohl být přiznán invalidní důchod. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v ust. § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., když žalobkyně nebyla v soudním řízení úspěšná a žalovaná jako správní orgán rozhodující ve věci důchodového pojištění nemá právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 17. července 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně